

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 2905/2020
09.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА и ..., чији је пуномоћник Александар Трифуновић, адвокат из ..., против туженог ЈП „Србијагас“ из Новог Сада и ДП „Нови Сад – Гас“ из Новог Сада, чији је пуномоћник Борислав Шушњар, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2451/2019 од 18.10.2019. године, у седници одржаној дана 09.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца АА из ..., изјављена против преиначујућег дела пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2451/2019 од 18.10.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бачкој Паланци П 42/18 од 31.01.2019. године, ставом првим изреке, одлучено је да се тужбени захтев тужиоца усваја. Ставом другим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу на име накнаде штете због установљавања права трајне службености на основу уговора о установљавању права трајне службености ради изградње разводног челичног гасовода „ДН 250“ и прикључног гасовода „ДН 11“, солидарно исплате износ од 759.052,80 динара, са законском затезном каматом почев од 25.07.2017. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 110.532,00 динара.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж 2451/2019 од 18.10.2019. године, ставом првим изреке, жалбе тужених делимично усвојио и пресуду Основног суда у Бачкој Паланци П 42/18 од 31.01.2019. године, преиначио у делу побијане одлуке из става 2. изреке, тако што је одбијен део тужбеног захтева да се обавезу тужени да тужиоцу на име накнаде штете, солидарно исплате износ од 650.639,40 динара, са законском затезном каматом од 25.07.2017. године до исплате и преиначена је побијана одлука о трошковима парничног поступка из става трећег изреке, те тако што је обавеза тужених да тужиоцима солидарно накнаде те трошкове, са досуђеног износа од 110.532,00 динара, снижена на износ од 44.936,00 динара, са законском затезном каматом на снижени износ почев од дана извршности пресуде па до исплате, док је у

преосталом побијаном, а непреиначеном делу одлуке из става 1. и 2. изреке, којом су обавезни тужени да тужиоцу, на име накнаде штете, због установљавања права трајне службености на основу уговора о установљавању права трајне службености ради изградње разводног челичног гасовода ДН 250 и прикључног гасовода ДН 11, солидарно исплате износ од 108.413,40 динара, са законском затезном каматом од 25.07.2017. године па до исплате, потврђена, а жалба тужених је одбијена. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом ДП „Нови Сад – Гас“ из Новог Сада, на име накнаде трошкова жалбеног поступка исплате износ од 89.612,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог ЈП „Србијагас“ Нови Сад, за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију у односу на преиначени део, због погрешне примене материјалног права.

Тужени ДП „Нови Сад – Гас“ је суду доставио одговор на ревизију тужиоца.

Врховни касациони суд је испитао правноснажну пресуду у побијаном делу, у смислу одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...87/18), и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се она може да изјави, у смислу одредбе члана 407. став 1. истог Закона.

Према чињеничном стању на ком је заснована побијана одлука, тужени су међусобно, дана 25.10.2011. године закључили уговор о пословно техничкој сарадњи на стварању услова за снабдевање природним гасом потрошача природног гаса у делу Општине Бачка Паланка, у ком циљу је потребно изградити разводни челични гасовод, ДН 250, у дужини од 19 км од места прикључења на постојећи гасовод високог притиска, Футог – Бачка Паланка до ГМ РС Бач, као прикључни гасовод, до будуће ГМ РС Обреновац. Тим уговором је предвиђено да ће тужени ДП „Нови Сад – гас“ из Новог Сада, сносити трошкове уређења имовинскоправних односа са власницима односно корисницима земљишта на траси будућег разводног и прикључног гасовода. Уговором о установљавању права трајне службености ради изградње разводног челичног гасовода ДН 250 и прикључног гасовода ДН 100, закљученим између тужиоца и туженог ЈП „Србијагас“ из Новог Сада, дана 15.05.2012. године, уговорено је да тужиоцу, на име накнаде штете за установљене трајне службености, након завршетка радова буде исплаћена накнада штете према процени сталног судског вештака, у року од 15 дана од дана извршеног вештачења, тако што ће му ту штету на основу члана 3. став 1-б Уговора о пословно техничкој сарадњи на стварању услова за снабдевање природним гасом потрошача природног гаса у делу Општине Бачка Паланка, исплатити ДП „Нови Сад – гас“. По окончању радова, на изградњи гасовода, на захтев туженог ДП „Нови Сад – гас“ из Новог Сада, обављено је вештачење процене штете коју трпи тужилац због уклоњене културе лешника са његове парцеле, као послужног добра, тако што годишња штета износи 34.636,80 динара, а капитализована штета за наредни период од 40 година „преосталог пуног плодоношења“ износи 719.916,00 динара. Штета на огради износи 4.500,00 динара,

тако да укупна штета износи 759.052,80 динара. Налаз Центра за вештачење и процене из Новог Сада, сачињен је дана 10.07.2017. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиоца усвојио у целини, обавезао тужене да му солидарно накнаде штету у износу од 759.052,80 динара, са законском затезном каматом почев од 25.07.2017. године (по протеку 15 дана од дана извршеног вештачења), у смислу одредбе члана 154, 155. и 277. Закона о облигационим односима, јер је закључио да тужиоцу припада накнада штете, како за 2017. годину тако и једнократна исплата капитализоване, будуће штете за период од наредних 39 година.

Другостепени суд је првостепену пресуду преиначио, тако што је одбио део тужбеног захтева тужиоца да се тужени обавезу да му на име накнаде штете солидарно исплате износ од 650.639,40 динара, са законском затезном каматом од 25.07.2017. године, јер у време пресуђења тужилац ту штету још није претрпео, па обавеза накнаде штете, у том износу, није доспела. Ради се о будућој штети чији стварни износ ће зависити од више различитих и неизвесних чињеница у будућности, као што су временски услови који утичу на квалитет и количину рода засађене културе лешника, евентуалну промену културе која би се узгајала на предметном земљишту и евентуалну промену власништва на том земљишту.

По оцени Врховног касационог суда, одлука другостепеног суда је правилна.

Уговор ствара права и обавезе за уговорне стране, сходно одредби члана 148. став 1. Закона о облигационим односима.

Одредбом члана 307. став 1. истог Закона, прописано је да се испуњење састоји у извршењу онога што чини садржину обавезе, те нити је дужник може испунити нечим другим, нити поверилац може захтевати нешто друго.

Поверилац у обавезном односу је овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан испунити је савесно, у свему како она гласи, сходно одредби члана 262. став 1. Закона о облигационим односима

У конкретном случају, парничне странке су, као уговорне стране, уговориле право тужиоца на накнаду штете за установљивање трајне службености на делу своје парцеле, као послужног добра, према процени сталног судског вештака, у року од 15 дана од дана извршеног вештачења. Како је Центар за вештачење и процене у свом мишљењу навео да штета годишње, на име изгубљене добити износи 34.636,80 динара, а штета на огради износи 4.500,00 динара, то значи да укупна штета у 2017. години износи 39.136,80 динара. Дакле, доспело потраживање тужиоца на име накнаде претрпљене штете за период од 2017. до 2019. године, износи 108.413,40 динара. Тужени нису дужни да тужиоцу исплате штету у износу од 650.639,40 динара, са припадајућом каматом, јер у односу на тај износ нису у доцњи пошто се обавеза накнаде штете сматра доспелом од тренутка настанка штете, сходно одредби члана 186. Закона о облигационим односима.

Неосновани су наводи ревизије тужиоца да се погрешна примена материјалног права од стране другостепеног суда огледа у томе што се позвао само на одредбу члана 186. и 188. Закона о облигационим односима, при чему није имао у виду одредбу члана

189. истог Закона, којом је прописано право на накнаду, како обичне штете, тако и измакле користи. То што је одредбом члана 189. став 1. ЗОО, прописано да оштећеник има право како на накнаду обичне штете, тако и накнаду измакле користи не значи да се материјална штета досуђује у капитализираном износу, како је то прописано одредбом члана 188. став 5. истог Закона за случај досуђивања накнаде у облику новчане ренте. Накнада у облику новчане ренте, одредбом члана 188. став 1. ЗОО, прописана је само за случај смрти, телесне повреде или оштећења здравља када поверилац може, из озбиљних узрока и у другим случајевима, захтевати одмах или доцније да му се уместо ренте исплати једна укупна свота. Међутим, предмет овог спора је накнада материјалне штете тужиоцу на начин како је предвиђено уговором закљученим дана 15.05.2012. године. Измакла корист на чију накнаду оштећеник има право, сходно цитираној одредби Закона, је такође штета која је доспела а не будућа штета. То је јасно из одредбе члана 189. став 3. Закона о облигационим односима, којом је прописано да при оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем, што значи да се ради о штети која је настала до дана пресуђења. Због тога се ревизијом тужиоца неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео у смислу члана 414. став 1. ЗПП.

Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић